

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS IR JUNGTINIŲ ARABŲ EMYRATŲ VYRIAUSYBĖS
SUSITARIMAS DĖL ORO SUSISIEKIMO TARP ATITINKAMŲ JŲ TERITORIJŲ
IR UŽ JŲ RIBŲ**

Turinys

Preambulė

- 1 straipsnis. Apibrėžtys
- 2 straipsnis. Teisių suteikimas
- 3 straipsnis. Oro linijų bendrovių paskyrimas ir veiklos leidimo išdavimas
- 4 straipsnis. Veiklos leidimo atšaukimas ir apribojimas
- 5 straipsnis. Sutartojų susisiekiimo vykdymo principai
- 6 straipsnis. Muitai ir kitos rinkliavos
- 7 straipsnis. Nacionalinių įstatymų ir kitų teisės aktų taikymas
- 8 straipsnis. Bendri kodai
- 9 straipsnis. Tinkamumo skraidyti pažymėjimai ir kvalifikacija
- 10 straipsnis. Sauga
- 11 straipsnis. Naudotojo rinkliavos
- 12 straipsnis. Aviacijos saugumas
- 13 straipsnis. Komercinė veikla
- 14 straipsnis. Pajamų pervedimas
- 15 straipsnis. Tvarkaraščių patvirtinimas
- 16 straipsnis. Tarifai
- 17 straipsnis. Keitimasis informacija
- 18 straipsnis. Konsultacijos
- 19 straipsnis. Ginčų sprendimas
- 20 straipsnis. Susitarimo pakeitimas
- 21 straipsnis. Registravimas
- 22 straipsnis. Nutraukimas
- 23 straipsnis. Įsigaliojimas

PREAMBULĖ

Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir Jungtinių Arabų Emyratų Vyriausybė, toliau – Susitariančiosios Šalys,

būdamos Tarptautinės civilinės aviacijos konvencijos, pateiktos pasirašyti 1944 m. gruodžio 7 d. Čikagoje, Šalys;

siekdamos pasirašyti nurodytą Konvenciją papildantį ir ją atitinkantį susitarimą dėl oro susisiekiimo tarp jų atitinkamų teritorijų ir už jų ribų nustatymo ir vykdymo;

pripažindamos oro susisiekiimo kaip priemonės užmegzti ir palaikyti draugystę, savitarpio supratimą ir bendradarbiavimą tarp abiejų valstybių tautų svarbą;

siekdamos palengvinti tarptautinio oro susisiekiimo galimybių plėtrą,
susitarė:

**1 straipsnis
Apibrėžtys**

1. Šiame Susitarime, jei pagal kontekstą nereikalaujama kitaip:

a) „aviacijos vadovybė“ Lietuvos Respublikos Vyriausybės atveju reiškia Lietuvos Respublikos susisiekiimo ministeriją, o Jungtinių Arabų Emyratų atveju – Generalinę civilinės aviacijos vadovybę arba abiem atvejais bet kurią asmenį arba instituciją, įgaliotus atlikti kurią

nors funkciją, su kuria susijęs šis Susitarimas;

b) „sutartasis susisiekimasis“ – reguliarus tarptautinis oro susisiekimasis tarp Lietuvos ir Jungtinių Arabų Emyratų teritorijų ir už jų ribų vežant keleivius, bagažą ir krovinius (atskirai arba kartu);

c) „Susitarimas“ – šis Susitarimas, jo taikymui skirti priedai ir visi šio Susitarimo ar jo priedų pakeitimai;

d) sąvokų „oro susisiekimasis“, „oro linijų bendrovė“, „tarptautinis oro susisiekimasis“ ir „tūpimas nekomerciniais tikslais“ reikšmės yra atitinkamai nurodytos Konvencijos 96 straipsnyje;

e) Sąvoka „1 priedas“ apima prie šio Susitarimo pridedamą maršrutų tvarkaraštį, 1 priede esančias sąlygas ir pastabas bei priedo pakeitimus, priimtus pagal šio Susitarimo 20 straipsnio nuostatas;

f) sąvoka „kroviniai“ apima ir paštą;

g) „Konvencija“ – Tarptautinė civilinės aviacijos konvencija, pateikta pasirašyti 1944 m. gruodžio 7 d. Čikagoje, įskaitant: i) bet kurią pagal Konvencijos 94 straipsnio a punktą įsigaliojusį ir abiejų Susitariančiųjų Šalių ratifikuotą pakeitimą ir ii) bet kurią priedą ar jo pakeitimą, priimtą pagal šios Konvencijos 90 straipsnį, jei toks priedas ar pakeitimas konkrečiu metu galioja abiem Susitariančiosioms Šalims;

h) „paskirtosios oro linijų bendrovės“ – pagal šio Susitarimo 3 straipsnį paskirta ir įgaliota oro linijų bendrovė ar bendrovės;

i) „tarifai“ – nustatytos kainos, mokamos už keleivių, bagažo ir krovinių vežimą, ir sąlygos, kuriomis tos kainos taikomos, išskyrus užmokestį ir sąlygas, susijusias su pašto vežimu;

j) kalbant apie valstybę, sąvoka „teritorija“ turi tokią pat reikšmę kaip ir Konvencijos 2 straipsnyje;

k) „eismasis“ – keleivių, bagažo ir krovinių vežimas;

l) „naudotojo rinkliavos“ – iš oro linijų bendrovių imama rinkliava, kurią kompetentingos valdžios institucijos nustato arba leidžia nustatyti už naudojimąsi oro uosto įrenginiais, nuosavybe ir (arba) oro navigacijos įranga, bei už naudojimąsi susijusiomis paslaugomis ir įranga, kai jomis naudojasi oro linijų bendrovės orlaivis, jo įgula, keleiviai, bagažas ir kroviniai;

m) „valstybės narė“ – Europos bendrijos valstybės narė.

2. Įgyvendindamos šį Susitarimą, Susitariančiosios Šalys laikosi Konvencijos nuostatų tiek, kiek šios nuostatos taikytinos tarptautiniam oro susisiekimui.

2 straipsnis **Teisių suteikimas**

1. Viena Susitariančioji Šalis kitai Susitariančiajai Šaliai suteikia šiame Susitarime nurodytas teises, leidžiančias šios Susitariančiosios Šalies paskirtosioms oro linijų bendrovėms pradėti ir vykdyti sutartą susisiekimą.

2. Kiekvienos Susitariančiosios Šalies paskirtosioms oro linijų bendrovėms suteikiamos šios teisės:

a) nenutūpant perskristi kitos Susitariančiosios Šalies teritoriją;

b) nutūpti kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje nekomerciniais tikslais, ir

c) vykdant sutartą susisiekimą tūpti kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje prirėikus įlaipinti ir (arba) išlaipinti tarptautinio skrydžio keleivius, pakrauti ar iškrauti tarptautinio skrydžio bagažą arba krovinius, viską atliekant atskirai ar kartu.

3. Kiekvienos Susitariančiosios Šalies oro linijų bendrovės, kurios nėra paskirtos pagal 3 straipsnį, taip pat turi šio straipsnio 2 dalies a ir b punktuose nurodytas teises.

4. Nė viena šio straipsnio nuostata nesuteikia vienos Susitariančiosios Šalies paskirtosioms oro linijų bendrovėms teisės kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje įlaipinti keleivius, pakrauti bagažą, krovinius ir vežti juos už užmokestį ar pagal nuomos sutartį į kitą

tos Susitariančiosios Šalies teritorijoje esantį punktą.

5. Jei dėl ginkluoto konflikto, politinių neramumų ar kitokių įvykių arba kitų ypatingų ir neįprastų aplinkybių vienos Susitariančiosios Šalies paskirtoji oro linijų bendrovė negali vykdyti sutarto susisiekimo įprastu maršrutu, kita Susitariančioji Šalis deda visas pastangas palengvinti tolesnį tokį susisiekimą Susitariančiosioms Šalims bendrai priimant sprendimą susisiekimo maršrutus laikinai pakeisti.

6. Paskirtosios oro linijų bendrovės turi teisę nediskriminuojamos naudotis visais Susitariančiųjų Šalių oro keliais, oro uostais ir kitais įrenginiais.

3 straipsnis

Oro linijų bendrovių paskyrimas ir veiklos leidimo išdavimas

1. Kiekvienos Susitariančiosios Šalies aviacijos vadovybė turi teisę paskirti vieną ar daugiau oro linijų bendrovių sutartam susisiekimui vykdyti, atšaukti ar pakeisti oro linijų bendrovės paskyrimą arba paskirtą oro linijų bendrovę pakeisti kita oro linijų bendrove. Paskyrimo gali būti nurodyta oro linijų bendrovei suteikto veiklos leidimo vykdyti sutartąjį susisiekimą apimtis. Oro linijų bendrovę paskyrusios Susitariančiosios Šalies aviacijos vadovybė kitos Susitariančiosios Šalies aviacijos vadovybei raštu pateikia oro linijų bendrovių paskyrimus ir jų pakeitimus.

2. Gavusi pranešimą apie oro linijų bendrovės paskyrimą, šio paskyrimo pakeitimą ar paskirtosios oro linijų bendrovės pakeitimą kita oro linijų bendrove ir paskirtosios oro linijų bendrovės nustatytu būdu pateiktą nustatytos formos prašymą, kita Susitariančioji Šalis, laikydama šio straipsnio 3 ir 4 dalių nuostatų nedelsdama suteikia paskirtajai oro linijų bendrovei ar bendrovėms atitinkamus veiklos leidimus.

3. Vienos Susitariančiosios Šalies aviacijos vadovybė gali reikalauti, kad kitos Susitariančiosios Šalies paskirtoji oro linijų bendrovė įrodytų, jog yra pasirengusi vykdyti įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus, kuriuos ši vadovybė paprastai ir pagrįstai taiko tarptautiniam oro susisiekimui pagal Konvencijos reikalavimus.

4. Kiekviena Susitariančioji Šalis suteikia šio straipsnio 2 dalyje nurodytus veiklos leidimus, jei:

a) Lietuvos paskirto oro vežėjo atžvilgiu:

i) oro vežėjas yra įsisteigęs Lietuvos teritorijoje pagal Europos bendrijos steigimo sutartį ir turi galiojančią valstybės narės pagal Europos bendrijos teisę išduotą licenciją oro susisiekimui vykdyti, ir

ii) už oro vežėjo pažymėjimo išdavimą atsakinga valstybė narė vykdo ir užtikrina veiksmingą oro vežėjo veiklos kontrolę, ir paskyrimo yra aiškiai nurodyta atitinkama aviacijos vadovybė, ir

iii) oro vežėjo pagrindinė veiklos vieta yra valstybės narės, išdavusios galiojančią licenciją oro susisiekimui vykdyti, teritorijoje, ir

iv) oro vežėją tiesiogiai nuosavybės teise valdo arba jo kontrolinį akcijų paketą valdo ir veiksmingai kontroliuoja valstybės narės ir (arba) valstybių narių piliečiai, ir (arba) šio Susitarimo 2 priede išvardytos valstybės ir (arba) šių valstybių piliečiai.

b) Jungtinių Arabų Emyratų paskirto oro vežėjo atžvilgiu:

i) oro vežėjas yra įsisteigęs Jungtinių Arabų Emyratų teritorijoje ir turi pagal galiojančius Jungtinių Arabų Emyratų teisės aktus išduotą licenciją, ir

ii) Jungtiniai Arabų Emyratai vykdo ir užtikrina veiksmingą oro vežėjo kontrolę.

5. Kai oro linijų bendrovė taip paskiriama ar įgaliojama, ji gali bet kuriuo metu pradėti visiškai ar iš dalies vykdyti sutartąjį susisiekimą su sąlyga, kad remiantis šio Susitarimo 15 straipsniu yra patvirtintas šio susisiekimo vykdymo tvarkaraštis.

4 straipsnis

Veiklos leidimo atšaukimas ir apribojimas

1. Kiekvienos Susitariančiosios Šalies aviacijos vadovybė turi teisę atšaukti kitos Susitariančiosios Šalies paskirtosios oro linijų bendrovės veiklos leidimą arba sustabdyti šio Susitarimo 2 straipsnyje nustatytas teises, arba nustatyti laikinas ar nuolatines sąlygas, kurias, jos manymu, oro linijų bendrovė privalo vykdyti naudodamasi šiomis teisėmis:

a) kai ši oro linijų bendrovė nesilaiko įstatymų ir kitų teisės aktų, kuriuos vadovaudamasi Konvencija įprastai ir pagrįstai taiko šias teises suteikusios Susitariančiosios Šalies aviacijos vadovybė, arba

b) kai oro linijų bendrovė vykdo savo veiklą nesilaikydama šiame Susitarime nustatytų nuostatų, arba

c) 1. Lietuvos paskirto oro vežėjo atveju:

i) oro vežėjas nėra įsisteigęs Lietuvos teritorijoje pagal Europos bendrijos steigimo sutartį ar neturi pagal Europos bendrijos teisę valstybės narės išduotos galiojančios licencijos oro susisiekimui vykdyti, arba

ii) už oro vežėjo pažymėjimo išdavimą atsakinga valstybė narė nevykdo ar neužtikrina veiksmingos oro vežėjo veiklos kontrolės, arba paskyrimo nėra aiškiai nurodyta atitinkama aviacijos vadovybė, arba

iii) oro vežėjo pagrindinė veiklos vieta nėra valstybės narės, išdavusios jam licenciją oro susisiekimui vykdyti, teritorijoje, arba

iv) oro vežėjo nuosavybės teise tiesiogiai nevaldo, ir jo kontrolinio akcijų paketo nevaldo arba veiksmingai nekontroliuoja valstybės narės ir (arba) valstybių narių piliečiai, ir (arba) kitos šio Susitarimo 2 priede išvardytos valstybės ir (arba) šių valstybių piliečiai, arba

v) oro vežėjas turi kitos valstybės narės išduotą oro vežėjo pažymėjimą ir įmanoma įrodyti, kad naudodamasis šiame Susitarime nustatytais susisiekimo teisėmis, kai maršruto punktas yra toje kitoje valstybėje narėje, įskaitant vykdomą susisiekimą, kuris parduodamas kaip tiesioginis susisiekimas arba dėl kitų priežasčių yra laikytinas tiesioginiu susisiekimu, toks oro vežėjas apeitų susisiekimo teisių apribojimus, nustatytus Jungtinių Arabų Emyratų ir tos kitos valstybės narės sudarytame dvišaliame oro susisiekimo susitarime, arba

vi) oro vežėjas turi valstybės narės išduotą oro vežėjo pažymėjimą, tačiau Jungtiniai Arabų Emyratai ir ta valstybė narė nėra sudarę dvišalio susitarimo dėl oro susisiekimo ir galima įrodyti, kad Jungtinių Arabų Emyratų paskirtas oro vežėjas ar vežėjai, siekdami vykdyti siūlomą veiklą, neturi lygiaverčių galimybių naudotis reikiamomis susisiekimo teisėmis.

2. Jungtinių Arabų Emyratų paskirto oro vežėjo atveju:

i) oro vežėjas nėra įsisteigęs Jungtinių Arabų Emyratų teritorijoje arba neturi pagal galiojančius Jungtinių Arabų Emyratų teisės aktus išduotos licencijos, arba

ii) Jungtiniai Arabų Emyratai nevykdo ar neužtikrina veiksmingos oro vežėjo kontrolės, arba

iii) didžioji dalis oro vežėjo akcijų priklauso ir jį kontroliuoja ne Jungtinių Arabų Emyratų, o kitos valstybės piliečiai ir įmanoma įrodyti, kad naudodamasis šiame Susitarime nustatytais susisiekimo teisėmis, kai maršruto punktas yra toje kitoje valstybėje, įskaitant vykdomą susisiekimą, kuris parduodamas kaip tiesioginis susisiekimas arba dėl kitų priežasčių yra laikytinas tiesioginiu susisiekimu, šis oro vežėjas apeitų susisiekimo teisių apribojimus, nustatytus Lietuvos ir tos kitos valstybės sudarytame dvišaliame oro susisiekimo susitarime, arba

iv) oro vežėjo kontrolinis akcijų paketas priklauso ne Jungtinių Arabų Emyratų, o kitos valstybės piliečiams ir ši oro vežėją kontroliuoja ne Jungtinių Arabų Emyratų, o kitos valstybės piliečiai, tačiau Lietuva ir ta kita valstybė nėra sudariusios dvišalio susitarimo dėl oro susisiekimo, ir įmanoma įrodyti, kad Lietuvos paskirtas oro vežėjas ar vežėjai, siekdami vykdyti siūlomą veiklą, neturi lygiaverčių galimybių naudotis reikiamomis susisiekimo

teisėmis.

Naudodamiesi šioje dalyje nustatytais teisėmis ir nepažeisdami šio straipsnio c dalies 1 punkto v ir vi papunkčiuose nustatytų teisių, Jungtiniai Arabų Emyratai nediskriminuoja Bendrijos oro vežėjų dėl pilietybės;

d) vadovaujantis šio Susitarimo 10 straipsnio 6 dalimi;

e) jei kita Susitariančioji Šalis pagal šio Susitarimo 10 straipsnio 2 dalį nesiima tinkamų veiksmų saugai sustiprinti, arba

f) jei kita Susitariančioji Šalis nesilaiko pagal Susitarimo 19 straipsnį priimto sprendimo ar susitarimo.

2. Išskyrus atvejus, kai siekiant užkirsti kelią tolesniems įstatymų ar kitų teisės aktų pažeidimams, būtina atšaukti, sustabdyti ar nustatyti sąlygas, kaip nurodyta šio straipsnio 1 dalyje, nedelsiant, šia teise naudojama tik pasikonsultavus su kitos Susitariančiosios Šalies aviacijos vadovybe, kaip nustatyta 18 straipsnyje.

3. Remiantis šiuo straipsniu Susitariančiosios Šalies atliekami veiksmai neturi pažeisti 19 straipsnyje nustatytą kitos Susitariančiosios Šalies teisių.

5 straipsnis

Sutartojų susisiekimo vykdymo principai

1. Susitariančiosios Šalys leidžia viena kitos paskirtosioms oro linijų bendrovėms laisvai konkuruoti vykdant tarptautinį oro susisiekimą, kuriam taikomas šis Susitarimas.

2. Siekdama užkirsti kelią bet kokiai diskriminacijai, konkurenciją ribojančiai veiklai bei piktnaudžiavimui rinka naudojantis šiame Susitarime nustatytais teisėmis, kiekviena Susitariančioji Šalis imasi visų atitinkamų jos jurisdikcijai priklausančių veiksmų.

3. Susitariančiųjų Šalių paskirtųjų oro linijų bendrovių naudojamų orlaivių talpai, tipai ar tipams ir (arba) skrydžių dažnumui vykdant bet kurios rūšies oro susisiekimą (vežant keleivius ir (arba) krovinius) apribojimai netaikomi. Kiekvienai paskirtajai oro linijų bendrovei leidžiama nustatyti sutartajam susisiekimui siūlomą skrydžių dažnumą ir naudojamų orlaivių talpą.

4. Nė viena Susitariančioji Šalis vienašališkai neriboja kitos Susitariančiosios Šalies paskirtųjų oro linijų bendrovių vykdomo susisiekimo srauto, skrydžių dažnumo, paslaugų teikimo reguliarumo arba orlaivio tipo ar tipų, išskyrus atvejus, kai taikomi muitinės, techniniai, orlaivio naudojimo, aplinkosaugos ar sveikatos apsaugos reikalavimai, nustatyti remiantis vienodomis Konvencijos 15 straipsnį atitinkančiomis sąlygomis.

5. Nė viena Susitariančioji Šalis kitos Susitariančiosios Šalies paskirtosioms oro linijų bendrovėms nenustato pirmojo atmetimo reikalavimo, viršijimo koeficiento, nepagrįsto atsisakymo mokesčio arba kitokio su šio Susitarimo tikslais nesuderinamo reikalavimo dėl pervežamų keleivių skaičiaus, skrydžių dažnumo arba keleivių ir (arba) krovinių gabenimo.

6 straipsnis

Muitai ir kitos rinkliavos

1. Susitariančioji Šalis kitos Susitariančiosios Šalies paskirtąsias oro linijų bendroves atleidžia nuo importo apribojimų, maito, tiesioginių ar netiesioginių mokesčių, apžiūros ir visų kitų valstybės ir (arba) vietos mokesčių ir rinkliavų, taikomų orlaiviams bei jų įprastinei įrangai, degalams, tepalams, priežiūros įrangai, įrankiams, naudojimui skirtoms techninėms atsargoms, atsarginėms dalims, įskaitant variklius, orlaivio atsargoms, įskaitant (bet neapsiribojant) maistą, gaiviuosius gėrimus, alkoholinius gėrimus, rūkalus ir kitus gaminius, skirtus parduoti ar vartoti keleiviams skrydžio metu, taip pat kitiems daiktams, skirtiems naudoti ar naudojamiems tik sutartąjį susisiekimą vykdančių Susitariančiosios Šalies paskirtosios oro linijų bendrovės orlaivių eksploatavimui arba paslaugų jiems teikimui, taip pat išspausdintiems bilietams, važtaraščiams, įgulos uniformoms, kompiuteriams ir bilietų spausdintuvams, kuriuos paskirtoji oro linijų bendrovė naudoja bilietams spausdinti ir rezervuoti, bet kokiai spausdintai medžiagai,

ant kurios yra paskirtosios oro linijų bendrovės emblema, taip pat įprastinei reklaminei medžiagai, kurią nemokamai platina paskirtoji oro linijų bendrovė. Įprastai platinamai reklaminei medžiagai mokesčiai ir muitai netaikomi, jei tai neprieštaruja Susitariančiosios Šalies nacionaliniams įstatymams ir kitiems teisės aktams.

2. Atleidimas nuo mokesčių pagal šį straipsnį yra taikomas šio straipsnio 1 dalyje nurodytiems daiktams, kurie yra:

a) vienos Susitariančiosios Šalies paskirtosios oro linijų bendrovės arba jos vardu įvežti į kitos Susitariančiosios Šalies teritoriją;

b) likę vienos Susitariančiosios Šalies paskirtosios oro linijų bendrovės orlaivyje šiam orlaiviui įskridus į kitos Susitariančiosios Šalies teritoriją iki išskrendant iš šios teritorijos, ir (arba) naudojami viso skrydžio per kitos Susitariančiosios Šalies teritoriją metu;

c) pakrauti į vienos Susitariančiosios Šalies paskirtosios oro linijų bendrovės orlaivį kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje ir skirti naudoti vykdant sutartąjį susisiekimą nepriklausomai nuo to, ar šie daiktai Susitariančiosios Šalies, taikančios atleidimą nuo mokesčių, teritorijoje yra sunaudojami visiškai ar iš dalies, jei šie daiktai nepaliekami minėtos Susitariančiosios Šalies teritorijoje.

3. Orlaivių nuolatinė įranga, medžiagos, išteklių ir atsargos, paprastai laikomi kurios nors Susitariančiosios Šalies paskirtosios oro linijų bendrovės naudojamame orlaivyje, gali būti iškrauti kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje tik šios Susitariančiosios Šalies muitinės įstaigai leidus. Tokiu atveju šiai įrangai ir kitiems daiktams taikomas šio straipsnio 1 dalyje nustatytas atleidimas nuo mokesčių ir rinkliavų, tačiau gali būti reikalaujama šią įrangą ir kitus daiktus palikti minėtų institucijų priežiūrai, kol jie bus išgabenti arba kitaip panaudoti pagal muitinės taisykles.

4. Šiame straipsnyje nustatytas atleidimas nuo mokesčių ir rinkliavų yra taikomas ir tais atvejais, kai vienos Susitariančiosios Šalies paskirtosios oro linijų bendrovės sudaro susitarimą su kita oro linijų bendrove ar bendrovėmis dėl šio straipsnio 1 dalyje nurodytos nuolat naudojamos įrangos ir kitų daiktų nuomos ar perdavimo kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, jei tą kitą oro linijų bendrovę kita Susitariančioji Šalis tokiu pat būdu atleidžia nuo mokesčių ir rinkliavų.

5. Nė viena šio Susitarimo nuostata nedraudžia Lietuvos Respublikai, jeigu ji laikosi nediskriminavimo principo, nustatyti mokesčius, rinkliavas, muitus ar kitas įmokas už degalus, tiekiamus į Jungtinių Arabų Emyratų paskirtosios oro linijų bendrovės orlaivį Lietuvos Respublikos teritorijoje, jei ši oro linijų bendrovė vykdo skrydžius iš vieno Lietuvos Respublikos teritorijoje esančio punkto į kitą Lietuvos Respublikos arba kitos valstybės narės teritorijoje esantį punktą. Šiuo atveju Jungtiniai Arabų Emyratai taip pat turi panašią teisę abipusiškumo pagrindu ir nediskriminuodami nustatyti mokesčius, rinkliavas, muitus ar kitas įmokas už jų teritorijoje tiekiamus degalus.

7 straipsnis

Nacionalinių įstatymų ir kitų teisės aktų taikymas

1. Susitariančiosios Šalies įstatymai ir kiti teisės aktai bei procedūros, susiję su tarptautinio oro susisiekimo orlaivio atskridimu į jos teritoriją, buvimu joje ar išskridimu iš jos arba šio orlaivio naudojimu ir navigacija, tol, kol jis yra jos teritorijoje, yra taikomi kitos Susitariančiosios Šalies oro linijų bendrovės ar bendrovių orlaiviams, neatsižvelgiant į orlaivio nacionalinę priklausomybę. Toks orlaivis turi laikytis šių įstatymų ir kitų teisės aktų įskridamas, išskridamas arba būdamas tos Susitariančiosios Šalies teritorijoje.

2. Susitariančiosios Šalies įstatymai ir kiti teisės aktai bei procedūros, nustatantys orlaivyje esančių keleivių, bagažo, įgulos ir krovinių atskridimą į jos teritoriją, buvimą joje ar išskridimą iš jos ir susiję su atvykimo, dokumentų tvarkymo, aviacijos saugumo, imigracijos, pasų, muitinės, valiutos, sveikatos, karantino ir sanitarinių priemonių taikymo tvarka, taikomi šiems keleiviams, bagažui, įgulai ir kroviniams, o paštui – pašto įstatymai ir kiti teisės aktai –

jiems atvykus į tos Susitariančiosios Šalies teritoriją, išvykstant iš jos ir būnant joje.

3. Pagal šį straipsnį taikydama įstatymus ir kitus teisės aktus nė viena iš Susitariančiųjų Šalių savo ar kuriai nors kitai oro linijų bendrovei ar bendrovėms neturi suteikti pirmenybės kitos Susitariančiosios Šalies paskirtosios oro linijų bendrovės ar bendrovių atžvilgiu.

4. Keleiviams, bagažui ir kroviniams, tiesioginiu tranzitu vežamiems per kurios nors Susitariančiosios Šalies teritoriją ir visą laiką išliekantiems tranzitiniams keleiviams, bagažui ir kroviniams skirtoje oro uosto teritorijoje, taikomos tik supaprastintos kontrolės procedūros, išskyrus atvejus, kai įgyvendinamos saugumo priemonės siekiant užkirsti kelią smurtui, plėšikavimui ore ar vykdant narkotikų kontrolę. Tiesioginiu tranzitu vežami bagažas ir kroviniai yra atleidžiami nuo maito, akcizo ir kitų panašių nacionalinių ir (arba) vietos mokesčių ir rinkliavų.

8 straipsnis

Bendri kodai

1. Abiejų Susitariančiųjų Šalių paskirtoji oro linijų bendrovė ar bendrovės, kaip skrydžius arba kaip skrydžių rinkodarą vykdantis vežėjas, gali su bet kuria kita oro linijų bendrove ar bendrovėmis nevaržoma sudaryti bendrus rinkodaros priemonių susitarimus, įskaitant vietų bloko susitarimus ir (arba) susitarimus dėl bendro kodo naudojimo (įskaitant susitarimus su trečiosiomis šalimis dėl bendro kodo naudojimo), bet jais neapsiribojant.

2. Prieš teikdami bendro kodo paslaugas bendro kodo naudotojai susitaria dėl to, kuris iš jų prisiims atsakomybę už prievoles ir su vartotojais susijusius klausimus, saugumą, saugą bei aptarnavimą. Šias sąlygas nustatantis susitarimas suderinamas su abiem aviacijos vadovybėmis prieš bendro kodo susitarimų įgyvendinimo pradžią.

3. Tokius susitarimus patvirtina atitinkamos aviacijos vadovybės su sąlyga, kad visos juose dalyvaujančios oro linijų bendrovės turi šiems susitarimams sudaryti reikalingas susisiekimo teises ir (arba) veiklos leidimus.

4. Esant bendro kodo susitarimui skrydžių rinkodarą vykdanti oro linijų bendrovė parduodama kiekvieną bilietą turi užtikrinti, kad pardavimo metu pirkėjui bus paaiškinama, kuri oro linijų bendrovė ar bendrovės faktiškai vykdys kiekvieną paslaugų dalį ir su kuria oro linijų bendrove ar bendrovėmis pirkėjas sudaro sutartį.

5. Susitariančiosios Šalies oro linijų bendrovė ar bendrovės taip pat gali siūlyti bendro kodo paslaugas tarp bet kurių kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje esančių punktų, jei tokias paslaugas teikia kitos Susitariančiosios Šalies oro linijų bendrovė ar bendrovės.

9 straipsnis

Tinkamumo skraidyti ir kvalifikacijos pažymėjimai

1. Galiojančius tinkamumo skraidyti pažymėjimus, kvalifikacijos pažymėjimus ir licencijas, išduotus arba pripažintus galiojančiais vienos Susitariančiosios Šalies, sutartojo susisiekimo vykdymo tikslais pripažįsta galiojančiais ir kita Susitariančioji Šalis, jei šie pažymėjimai ar licencijos išduoti arba pripažinti galiojančiais pagal minimalius reikalavimus, nustatytus remiantis Konvencija.

2. Tačiau dėl skrydžių per savo teritoriją Susitariančioji Šalis pasilieka teisę atsisakyti pripažinti kvalifikacijos pažymėjimus ir licencijas, jos piliečiams išduotus kitos Susitariančiosios Šalies.

3. Jei licencijų ar pažymėjimų, kuriuos išdavė ar pripažino galiojančiais viena Susitariančioji Šalis, lengvatos arba sąlygos leidžia nukrypti nuo pagal Konvenciją nustatytų reikalavimų neatsižvelgiant į tai, ar šis leidimas nukrypti yra suderintas su Tarptautinės civilinės aviacijos organizacija, kitos Susitariančiosios Šalies aviacijos vadovybė, norėdama įsitikinti, kad tokia praktika jiems priimtina, nepažeisdama pirmosios Susitariančiosios Šalies teisių pagal 10 straipsnio 2 dalį gali prašyti konsultacijų su tos Susitariančiosios Šalies

aviacijos vadovybe pagal 18 straipsnį. Nepavykus tinkamai susitarti, atsiranda pagrindas taikyti šio Susitarimo 4 straipsnio 1 dalį.

10 straipsnis **Sauga**

1. Viena Susitariančioji Šalis gali bet kuriuo metu prašyti konsultacijų dėl kitos Susitariančiosios Šalies nustatytų saugos reikalavimų, susijusių su orlaivio įgula, orlaiviu ar jo naudojimu. Tokios konsultacijos turi įvykti per trisdešimt (30) dienų nuo prašymo pateikimo.

2. Jei po tokių konsultacijų viena Susitariančioji Šalis nustato, kad kita Susitariančioji Šalis nepakankamai veiksmingai laikosi bei taiko saugos reikalavimus, atitinkančius bent tuo metu galiojančius pagal Konvenciją nustatytus minimalius reikalavimus, pirmoji Susitariančioji Šalis praneša kitai Susitariančiajai Šaliai apie šiuos nustatytus trūkumus ir nurodo, kokių priemonių, jos nuomone, būtina imtis tokiems minimaliems reikalavimams įvykdyti, o kita Susitariančioji Šalis imasi reikiamų priemonių trūkumams pašalinti. Jei kita Susitariančioji Šalis nesiima reikiamų priemonių per 15 dienų ar per ilgesnį sutartą laikotarpį, atsiranda pagrindas taikyti šio Susitarimo 4 straipsnio 1 dalį.

3. Bet kurio vienos Susitariančiosios Šalies oro linijų bendrovės naudojamo orlaivio, skraidančio į kitos Susitariančiosios Šalies teritoriją ar iš jos, jam būnant tos kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, vidus ir išorė gali būti patikrinta kitos Susitariančiosios Šalies įgaliotų atstovų tam, kad būtų įsitikinta, ar galioja orlaivio ir jo įgulos narių dokumentai, bei būtų įvertinta orlaivio ir jo įrangos būklė (šiam straipsnyje – patikrinimas perone), jei dėl tokio patikrinimo orlaiviui nereikia nepagrįstai laukti.

4. Jei, atlikus tokį patikrinimą perone arba keletą patikrinimų perone, kyla:

a) pagrįstas susirūpinimas dėl to, kad orlaivis ar orlaivio naudojimas neatitinka tuo metu pagal Konvenciją nustatytų minimalių reikalavimų, arba

b) pagrįstas susirūpinimas dėl to, kad remiantis Konvencija tuo metu nustatyti saugos reikalavimai nepakankamai veiksmingai vykdomi ir administruojami,

patikrinimą atliekanti Susitariančioji Šalis Konvencijos 33 straipsnyje nustatytais tikslais gali nuspręsti, kad reikalavimai, pagal kuriuos išduoti ar pripažinti galiojančiais orlaivio arba jo įgulos pažymėjimas ar licencijos, arba reikalavimai, kuriais remiantis šis orlaivis naudojamas, neatitinka ar yra mažesni už minimalius reikalavimus, nustatytus Konvencijoje.

5. Tuo atveju, kai vienos Susitariančiosios Šalies oro linijų bendrovės atstovas atsisako suteikti galimybę atlikti tos oro linijų bendrovės naudojamo orlaivio patikrinimą perone pagal šio straipsnio 3 dalį, kita Susitariančioji Šalis gali nuspręsti, kad iškilo pagrįstų abejonių, kaip nustatyta straipsnio 4 dalyje, ir priimti toje dalyje minimus sprendimus.

6. Kiekvieną Susitariančioji Šalis pasilieka teisę nedelsdama atšaukti ar pakeisti kitos Susitariančiosios Šalies oro linijų bendrovės ar bendrovių veiklos leidimą netrukus po to, kai pirmoji Susitariančioji Šalis, atlikusi patikrinimą perone ar kelis tokius patikrinimus, arba oro linijų bendrovei atsisakius leisti atlikti patikrinimą perone, arba po konsultacijų ar kitais pagrindais, nusprendžia, kad oro linijų bendrovės vykdomai skrydžių saugai užtikrinti būtini neatidėliotini veiksmai.

7. Bet kuris vienos Susitariančiosios Šalies veiksmas pagal šio straipsnio 2 ar 6 dalis nutraukiamas, jeigu pašalinama priežastis, dėl kurios jo buvo imtasi.

8. Lietuvai paskyrus oro vežėją, kurio veiklos kontrolę atlieka ir užtikrina kita valstybė narė, Jungtinių Arabų Emyratų teisės pagal šio Susitarimo saugą reglamentuojančias nuostatas vienodai galioja tai kitai valstybei narei nustatant, taikant ar užtikrinant saugos reikalavimus ir to oro vežėjo veiklos leidimo atžvilgiu.

11 straipsnis

Naudotojo rinkliavos

1. Susitariančiosios Šalys stengiasi užtikrinti, kad naudotojo rinkliavos, kurias kompetentingos rinkliavas nustatančios institucijos nustato arba leidžia nustatyti kitos Susitariančiosios Šalies paskirtosioms oro linijų bendrovėms už naudojimąsi oro uostais ir kita aviacijai skirta įranga, būtų teisingos ir pagrįstos. Šios rinkliavos remiasi teisingais ekonominiais principais ir nėra didesnės negu tos, kurias už atitinkamas paslaugas moka kitos oro linijų bendrovės.

2. Nė viena Susitariančioji Šalis neturi nustatyti lengvatinių sąlygų, susijusių su naudotojo rinkliavomis, savo ar kuriai nors kitai panašų tarptautinį oro susisiekimą vykdančiai oro linijų bendrovei ar bendrovėms ir neturi nustatyti ar leisti nustatyti kitos Susitariančiosios Šalies paskirtajai oro linijų bendrovei ar bendrovėms didesnių naudotojo rinkliavų, negu ji pati taiko panašų tarptautinį oro susisiekimą vykdančiai savo paskirtajai oro linijų bendrovei ar bendrovėms, naudojančioms panašius orlaivius ir atitinkamą įrangą bei paslaugas.

3. Susitariančiosios Šalys skatina savo kompetentingų mokesčius nustatančių institucijų ir paskirtųjų oro linijų bendrovių, kurios naudojasi paslaugomis ir įrenginiais, konsultacijas. Kai įmanoma, tokiems naudotojams turi būti tinkamai pranešama apie siūlomus naudotojo rinkliavų pakeitimus bei pateikiama atitinkama tai pagrindžianti informacija ir duomenys tam, kad šie galėtų pareikšti savo nuomonę prieš peržiūrint šias rinkliavas.

12 straipsnis

Aviacijos saugumas

1. Vadovaudamosi savo teisėmis ir įsipareigojimais pagal tarptautinę teisę, Susitariančiosios Šalys dar kartą patvirtina, kad jų abipusiškas įsipareigojimas užtikrinti civilinės aviacijos saugumą nuo neteisėto įsikišimo yra sudedamoji šio Susitarimo dalis.

2. Neribodamos savo teisių ir įsipareigojimų pagal tarptautinę teisę, Susitariančiosios Šalys veikia visų pirma laikydamosi 1963 m. rugsėjo 14 d. Tokijyje pasirašytos Konvencijos dėl nusikaltimų ir tam tikrų kitų veiksmų, padarytų orlaiviuose, 1970 m. gruodžio 16 d. Hagoje pasirašytos Konvencijos dėl kovos su neteisėtu orlaivio pagrobimu, 1971 m. rugsėjo 23 d. Monrealyje pasirašytos Konvencijos dėl kovos su neteisėtais veiksmais prieš civilinės aviacijos saugumą, 1988 m. vasario 24 d. Monrealyje priimto Protokolo dėl kovos su neteisėtais veiksmais tarptautinę civilinę aviaciją aptarnaujančiuose oro uostuose, papildančio 1971 m. rugsėjo 23 d. pasirašytą Konvenciją dėl kovos su smurtu prieš civilinės aviacijos saugumą, ir bet kurio kito abi Susitariančiąsias Šalis saistančio susitarimo dėl civilinės aviacijos saugumo nuostatas.

3. Susitariančiosios Šalys, gavusios prašymą, teikia viena kitai visą reikiamą pagalbą siekdamas išvengti neteisėto civilinių orlaivių užgrobimo ir kitų neteisėtų veiksmų, keliančių grėsmę šių orlaivių, jų keleivių ir įgulos, oro uostų ir oro navigacijos įrangos saugumui, ir kitokios grėsmės civilinės aviacijos saugumui.

4. Susitariančiųjų Šalių tarpusavio santykiai grindžiami Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos nustatytais ir Konvencijos prieduose pateiktais aviacijos saugumo reikalavimais tiek, kiek šie saugumo reikalavimai yra taikytini Susitariančiosioms Šalims.

5. Be to, Susitariančiosios Šalys reikalauja, kad jų registruotų orlaivių naudotojai arba orlaivių naudotojai, kurių pagrindinė veiklos vieta arba nuolatinė buveinė yra jų teritorijoje, ir jų teritorijoje esančių oro uostų naudotojai laikytųsi Susitariančiosioms Šalims taikomų aviacijos saugumo nuostatų.

6. Viena Susitariančioji Šalis sutinka, kad gali būti reikalaujama, jog tie orlaivių naudotojai laikytųsi šio straipsnio 4 dalyje nurodytų aviacijos saugumo sąlygų, kurias kita Susitariančioji Šalis taiko atvykimui į jos teritoriją, išvykimui iš šios teritorijos ar būnant joje.

7. Susitariančiosios Šalys užtikrina, kad jų teritorijose būtų veiksmingai taikomos

atitinkamos priemonės, padedančios apsaugoti orlaivius, ir dėl saugumo atitinkama aparatūra skenuoti keleivius, įgulą ir rankinį bagažą bei tinkamai patikrinti bagažą, krovinius bei orlaivio atsargas prieš įlaipinant keleivius ar pakraunant orlaivį. Kiekviena Susitariančioji Šalis sutinka deramai atsižvelgti į kitos Susitariančiosios Šalies prašymą imtis pagrįstų specialių saugumo priemonių kilus konkrečiai grėsmei.

8. Įvykus incidentui ar kilus pavojui dėl neteisėto civilinio orlaivio užgrobimo ar kitokių neteisėtų veiksmų, keliančių grėsmę orlaiviams, jų keleiviams ir įgulos, oro uostų ir oro navigacijos įrenginių saugumui, Susitariančiosios Šalys padeda viena kitai palengvindamos ryšius ir atitinkamai imdamosi kitų reikiamų priemonių siekiant incidentą ar grėsmę skubiai pašalinti keliant kuo mažesnę pavojų gyvybei.

9. Kiekviena Susitariančioji Šalis imasi, jos nuomone, tinkamų priemonių siekdama užtikrinti, kad neteisėtai užgrobta arba kitokią neteisėtą įsikišimą patyręs jos teritorijoje nusileidęs kitos Susitariančiosios Šalies orlaivis būtų sulaikytas, nebent yra būtina leisti jam išskristi vykdant svarbesnę pareigą apsaugoti jo keleivius ir įgulą gyvybę.

10. Kai Susitariančioji Šalis pagrįstai mano, kad kita Susitariančioji Šalis nesilaiko šio straipsnio nuostatų, susijusių su aviacijos saugumu, tos Susitariančiosios Šalies aviacijos vadovybė gali pareikalauti skubių konsultacijų su kitos Susitariančiosios Šalies aviacijos vadovybe. Jei per penkiolika (15) dienų nuo tokio reikalavimo dienos nepavyksta susitarti, atsiranda pagrindas taikyti šio Susitarimo 4 straipsnio 1 dalį. Ypatingais atvejais Susitariančioji Šalis gali imtis šio Susitarimo 4 straipsnio 1 dalyje nustatytų laikinųjų priemonių ir nesibaigus penkiolikos (15) dienų terminui. Bet kuris vienos Susitariančiosios Šalies veiksmas pagal šią dalį nutraukiamas kitai Susitariančiajai Šaliai pradėjus laikytis šiame straipsnyje nustatytų saugumo sąlygų.

13 straipsnis

Komercinė veikla

1. Vienos Susitariančiosios Šalies paskirtosios oro linijų bendrovės turi teisę kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje įsteigti įstaigas oro susisiekimo paslaugoms reklamuoti ir pardavinėti, taip pat kitiems papildomiems produktams ir įrangai, reikalingai teikiant oro susisiekimo paslaugas, pardavinėti.

2. Vienos Susitariančiosios Šalies paskirtosios oro linijų bendrovės turi teisę į kitos Susitariančiosios Šalies teritoriją atsivežti ir turėti savo vadovaujantį, komercinį, orlaivių naudojimo, pardavimo, techninį ir kitų sričių personalą ir atstovus tam, kad būtų galima užtikrinti oro susisiekimą.

3. Šio straipsnio 2 dalyje minimų atstovų ir personalo poreikį paskirtoji oro linijų bendrovė savo nuožiūra gali patenkinti turėdama savo bet kokios tautinės sudėties savo personalą ar naudodamasi kitos oro linijų bendrovės, organizacijos ar įmonės, vykdančios veiklą kitos Susitariančiosios šalies teritorijoje ir šioje teritorijoje įgaliotos teikti paslaugas, atitinkamomis paslaugomis.

4. Vienos Susitariančiosios Šalies paskirtosios oro linijų bendrovės turi teisę savo nuožiūra tiesiogiai ar per tarpininkus parduoti oro susisiekimo paslaugas, papildomus produktus ir įrangą kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje. Kiekviena paskirtoji oro linijų bendrovė šiuo tikslu turi teisę naudoti savo transportavimo dokumentus. Kiekvienos Susitariančiosios Šalies paskirtoji oro linijų bendrovė turi teisę parduoti, o bet kuris kitas asmuo – laisvai pirkti, atsiskaitydamas vietos valiuta ar kitų šalių laisvai konvertuojama valiuta tokias oro susisiekimo paslaugas, papildomus produktus ir įrangą.

5. Vienos Susitariančiosios Šalies paskirtosios oro linijų bendrovės turi teisę apmokėti kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje patirtas išlaidas nacionaline valiuta arba, jeigu tai neprieštarauja nustatytiems vietos atsiskaitymo valiuta reikalavimams, – laisvai konvertuojama valiuta.

6. Vadovaudamasi Susitariančiųjų Šalių įstatymais ir kitais teisės aktais, o Lietuvos

Respublikos atveju – ir Europos bendrijos teise, kiekviena paskirtoji oro linijų bendrovė turi teisę kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje pati sau teikti antžemines paslaugas („saviteika“) arba savo nuožiūra pasirinkti kurią nors iš konkuruojančių visas ar dalį antžeminių paslaugų teikiančių įmonių. Jei minėti įstatymai ir kiti teisės aktai riboja arba draudžia saviteiką ir jei antžeminių paslaugų teikėjai tarpusavyje veiksmingai nekonkuruoja, kiekvienai paskirtajai oro linijų bendrovei turi būti taikomos vienodos sąlygos pačioms atlikti saviteiką ir pasinaudoti antžeminių paslaugų teikėjo ar teikėjų paslaugomis.

7. Vienos Susitariančiosios Šalies paskirtosioms oro linijų bendrovėms taip pat gali būti leidžiama teikti šio straipsnio 6 dalyje nurodytas visas antžemines paslaugas arba dalį šių paslaugų kitoms oro linijų bendrovėms, teikiančioms skrydžių paslaugas tame pačiame kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje esančiame oro uoste.

8. Visa šiame straipsnyje nurodyta veikla turi būti atliekama remiantis kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje galiojančiais įstatymais ir kitais teisės aktais.

14 straipsnis **Lėšų pervedimas**

1. Viena Susitariančioji Šalis suteikia kitos Susitariančiosios Šalies paskirtosioms oro linijų bendrovėms teisę nevaržomai pervesti išlaidas viršijančias pajamas, kurias šios oro linijų bendrovės gauna jos teritorijoje parduodamos oro susisiekimo paslaugas, kitus papildomus produktus ir paslaugas, ir palūkanas už šias pajamas (įskaitant palūkanas, gautas laukiant pervedimo už indėlius). Tokie pervedimai atliekami bet kuria konvertuojama valiuta nepažeidžiant Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje buvo gautos pajamos, nustatytų valiutos keitimo reikalavimų. Tokie pervedimai yra atliekami remiantis oficialiu valiutos keitimo kursu arba, jei oficialaus valiutos keitimo kurso nėra, minėti pervedimai atliekami remiantis užsienio valiutos keitimo rinkoje vyraujančiu kursu, taikomu einamiesiems mokėjimams.

2. Jei Susitariančioji Šalis nustato kitos Susitariančiosios Šalies paskirtųjų oro linijų bendrovių išlaidų, viršijančių pajamas, pervedimo apribojimus, pastaroji turi teisę nustatyti atsakomuosius apribojimus pirmosios Susitariančiosios Šalies paskirtosioms oro linijų bendrovėms.

3. Jei Susitariančiosios Šalys yra sudariusios atskirą susitarimą dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo arba jeigu Susitariančios šalys yra sudariusios atskirą susitarimą dėl lėšų pervedimo iš vienos Susitariančiosios Šalies į kitą, vadovaujamosi tokio susitarimo nuostatomis.

15 straipsnis **Tvarkaraščių tvirtinimas**

1. Vienos Susitariančiosios Šalies paskirtosios oro linijų bendrovės ne vėliau kaip prieš trisdešimt (30) dienų iki skrydžių paslaugų teikimo pradžios turi pateikti kitos Susitariančiosios Šalies aviacijos vadovybei tvirtinti planuojamų teikti skrydžių paslaugų tvarkaraštį, kuriame nurodomas skrydžių dažnumas, orlaivio tipas ir galiojimo laikotarpis. Šis reikalavimas taikomas ir tvarkaraščio pakeitimams, kuriuos pateikti reikia bent prieš tris dienas.

2. Jei paskirtoji oro linijų bendrovė pageidauja vykdyti *ad hoc* skrydžius, kuriais būtų papildomas patvirtintas tvarkaraštis, ji privalo gauti išankstinį atitinkamos Susitariančiosios Šalies aviacijos vadovybės leidimą, o ši turi geranoriškai ir tinkamai apsvarstyti tokį prašymą.

16 straipsnis **Tarifai**

1. Susitariančiosios Šalys kiekvienai paskirtajai oro linijų bendrovei leidžia pačiai

nustatyti tarifus remiantis jos komerciniais apskaičiavimais, atliktais atsižvelgiant į padėtį rinkoje. Nė viena Susitariančioji Šalis nereikalauja, kad paskirtosios oro linijų bendrovės konsultuotųsi su kitomis oro linijų bendrovėmis dėl jų nustatytų arba siūlomų taikyti tarifų.

2. Susitariančiosios Šalys gali reikalauti, kad apie kainas, kurias abiejų Susitariančiųjų Šalių paskirtosios oro linijų bendrovės taikys už skrydžius į jos teritoriją ar iš jos, iš anksto būtų pranešta jų aviacijos vadovybėms. Gali būti reikalaujama, kad paskirtosios oro linijų bendrovės pateiktų tokį pranešimą arba tai būtų padaryta jų vardu ne daugiau kaip per 30 dienų iki jų pasiūlytos kainos įsigaliojimo dienos. Konkrečiais atvejais gali būti leista pranešti per trumpesnę terminą nei paprastai reikalaujama. Jei Susitariančioji Šalis leidžia oro linijų bendrovei pranešti apie kainą per trumpesnę terminą, kaina susisiekimui, vykdomam iš tos Susitariančiosios Šalies teritorijos, įsigalioja nuo pasiūlytos dienos.

3. Išskyrus atvejus, jei šiame straipsnyje yra numatyta kitaip, nė viena Susitariančioji Šalis negali imtis vienašališkų veiksmų siekdama neleisti pradėti taikyti arba toliau taikyti kitos Susitariančiosios Šalies paskirtosios oro linijų bendrovės siūlomą arba jau taikomą kainą už tarptautinį oro susisiekimą.

4. Susitariančiųjų Šalių įsikišimas reguliuojant kainas ir tarifus apsiriboja:

a) draudimu taikyti tarifus, kurių taikymas ribotų konkurenciją ir kurie varžo, gali suvaržyti arba kuriais ketinama suvaržyti konkurentą arba pašalinti konkurentą iš maršruto;

b) vartotojų apsauga nuo kainų, kurios yra nepagrįstai didelės arba varžančios dėl piktnaudžiavimo vyraujančiąja padėtimi, ir

c) užtikrinamos paskirtųjų oro linijų bendrovių apsaugą nuo dirbtinai mažų kainų.

5. Jei Susitariančioji Šalis mano, kad kitos Susitariančiosios Šalies paskirtosios oro linijų bendrovės siūloma taikyti kaina už tarptautinį oro susisiekimą yra nesuderinama su šio straipsnio 4 dalyje nurodytomis sąlygomis, ji reikalauja surengti konsultacijas ir kuo skubiau kitai Susitariančiajai Šaliai praneša apie savo nepasitenkinimo priežastis. Šios konsultacijos turi įvykti ne vėliau kaip per 30 dienų nuo tokio prašymo gavimo dienos, o Susitariančiosios Šalys privalo bendradarbiauti rinkdamos informaciją, reikalingą pagrįstam problemos sprendimui priimti. Jei Susitariančiosioms Šalims pavyksta susitarti dėl kainos, dėl kurios buvo pareikštas nepritartimas, kiekviena Susitariančioji Šalis deda visas pastangas šiam susitarimui įgyvendinti. Priešingu atveju, nepasiekus abipusio susitarimo lieka galioti prieš tai buvusi kaina.

6. Vežimo, vykdomo tik Europos bendrijos teritorijoje, tarifams, kuriuos taikys Jungtinių Arabų Emyratų paskirtasis oro vežėjas ar vežėjai, taikoma Europos bendrijos teisė.

7. Neatsižvelgiant į šio straipsnio 6 dalies nuostatą, Jungtinių Arabų Emyratų paskirtam oro vežėjui ar vežėjams leidžiama derinti kainas su kitų oro linijų bendrovių nustatytais kainomis už vežimą, vykdomą tik Europos bendrijos teritorijoje.

17 straipsnis **Keitimasis informacija**

1. Abiejų Susitariančiųjų Šalių aviacijos vadovybės kuo skubiau keičiasi informacija apie esamus įgaliojimus, kurie buvo pratęsti jų atitinkamoms paskirtosioms oro linijų bendrovėms, vykdančioms susisiekimą į kitos Susitariančiosios Šalies teritoriją, per ją ir iš jos. Ši informacija apima turimų pažymėjimų ir įgaliojimų vykdyti susisiekimą siūlomais maršrutais kopijas ir įsakymus dėl jų pakeitimo ar lengvatų.

2. Vienos Susitariančiosios Šalies aviacijos vadovybės kitos Susitariančiosios Šalies aviacijos vadovybių prašymu pateikia periodinius arba kitokius statistinius pranešimus apie kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje pakrautus ir iškrautus krovinius, bagažą, įlaipintus ir išlaipintus keleivius, kaip to gali būti pagrįstai reikalaujama.

18 straipsnis

Konsultacijos

1. Susitariančiųjų Šalių aviacijos vadovybės, laikydamosi glaudaus bendradarbiavimo principo, kartais konsultuojasi, siekdamos užtikrinti, kad būtų įgyvendinamos šio Susitarimo nuostatos ir jų laikomasi; be to, kiekviena Susitariančioji Šalis gali bet kuriuo metu prašyti konsultacijų dėl šio Susitarimo įgyvendinimo, aiškinimo, taikymo ar jo nuostatų pakeitimo.

2. Remiantis šio Susitarimo 10, 12 ir 16 straipsniais, tokios konsultacijos, kurios gali vykti rengiant diskusijas ar susirašinėjant, turi prasidėti per šešiasdešimt (60) dienų nuo tokio prašymo gavimo dienos, nebent Susitariančiosios Šalys susitaria kitaip.

19 straipsnis

Ginčų sprendimas

1. Jei tarp Susitariančiųjų Šalių kyla koks nors ginčas dėl šio Susitarimo aiškinimo ar taikymo, Susitariančiosios Šalys pirmiausia stengiasi jį išspręsti derybomis.

2. Jei Susitariančiosioms Šalims nepavyksta išspręsti ginčo derybomis, jos gali susitarti perduoti ginčą spręsti tam tikram asmeniui ar institucijai, kaip tarpininkui.

3. Jei Susitariančiosioms Šalims nepavyksta susitarti, kad ginčas būtų sprendžiamas kam nors tarpininkaujant arba nepavykus išspręsti ginčo derybomis, gavus bet kurios Susitariančiosios Šalies prašymą ginčo sprendimas perduodamas trijų (3) arbitrų arbitražo teismui, kuris sudaromas taip:

a) per 60 dienų nuo prašymo nagrinėti ginčą arbitražo teisme gavimo abi Susitariančiosios Šalys paskiria po vieną arbitrą. Du paskirtieji arbitrai per 60 dienų nuo antrojo arbitro paskyrimo trečiosios šalies pilietį paskiria trečiuoju arbitru, vykdančiu arbitražo teismo pirmininko funkcijas;

b) jei per nurodytus terminus kuris nors arbitras nepaskiriamas, bet kuri Susitariančioji Šalis gali prašyti Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos Tarybos prezidento, kad jis per 30 dienų paskirtų reikiamą arbitrą ar arbitrus. Jei prezidentas turi vienos iš Susitariančiųjų Šalių pilietybę, arbitrą ar arbitrus paskiria ilgiausią darbo stažą turintis viceprezidentas, kuris nėra nė vienos iš Susitariančiųjų Šalių pilietis. Šiuo atveju prezidento ar viceprezidento paskirtas arbitras ar arbitrai negali būti nė vienos šio Susitarimo Susitariančiosios Šalies pilietis arba piliečiai ar nuolatinis gyventojas arba nuolatiniai gyventojai.

4. Išskyrus toliau šiame straipsnyje numatytus atvejus arba kai Susitariančiosios Šalys susitaria kitaip, arbitražo teismas nustato arbitražo proceso vietą ir savo jurisdikcijos ribas remdamasis šiuo Susitarimu. Arbitražo teismas nustato arbitražo procedūros taisykles. Ne vėliau kaip per 30 dienų nuo viso arbitražo teismo sudarymo dienos šaukiamas pasitarimas, kad būtų tiksliai suformuluoti arbitražo teisme spręstini klausimai.

5. Išskyrus atvejus, kai Susitariančiosios Šalys susitaria kitaip arba kai arbitražo teismas nurodo kitaip, kiekviena Susitariančioji Šalis per 45 dienas nuo viso arbitražo teismo sudarymo dienos pateikia memorandumą. Atsakymai į šiuos memorandumus pateikiami per 60 dienų nuo termino pateikti memorandumus pabaigos. Arbitražo teismas į posėdį žodiniam nagrinėjimui renkasi bet kurios Susitariančiosios Šalies prašymu arba savo iniciatyva per 30 dienų nuo atsakymams pateikti nustatyto termino pabaigos.

6. Arbitražo teismas per 30 dienų nuo ginčo nagrinėjimo pabaigos, o jeigu ginčas nebuvo nagrinėjamas žodžiu – nuo abiejų atsakymų pateikimo dienos stengiasi pateikti rašytinį sprendimą. Arbitražo teismo sprendimas priimamas balsų dauguma.

7. Per 15 dienų nuo arbitražo teismo sprendimo gavimo dienos Susitariančiosios Šalys gali pateikti prašymus jį paaiškinti. Arbitražo teismas sprendimo išaiškinimą turi pateikti per 15 dienų nuo prašymo pateikimo dienos.

8. Susitariančiosios Šalys turi laikytis arbitražo teismo nustatytų sąlygų, preliminarus nutarimo arba galutinio sprendimo.

9. Remdamosi galutiniu arbitražo teismo sprendimu, Susitariančiosios Šalys padengia savo paskirtojo arbitro išlaidas ir lygiomis dalimis dengia kitas arbitražo teismo išlaidas, įskaitant Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos prezidento arba tarybos viceprezidento išlaidas, atsiradusias vykdant šio straipsnio 3 dalies b punkte nustatytas procedūras.

10. Jeigu viena Susitariančioji Šalis nevykdo sprendimo, priimto pagal šio straipsnio 8 dalį, kita Susitariančioji Šalis gali sprendimo nevykdymo laikotarpiu šiai Susitariančiajai Šaliai apriboti, sustabdyti arba atšaukti teises ar lengvatas, kurios jai pagal šį Susitarimą įprasta tvarka buvo suteiktos.

20 straipsnis

Susitarimo pakeitimas

1. Remiantis šio straipsnio 2 dalies nuostatomis, jei kuri nors Susitariančioji Šalis pageidauja pakeisti kurią nors šio Susitarimo nuostatą, dėl pakeitimo yra tariamasi vadovaujantis šio Susitarimo 18 straipsnio nuostatomis, jis yra patvirtinamas pasikeičiant diplomatinėmis notomis. Sutarties pakeitimas įsigalioja Susitariančiųjų Šalių sutartą dieną, kurios pasirinkimą lemia kiekvienos Susitariančiosios Šalies atitinkamos vidaus ratifikavimo procedūros užbaigimas.

2. Šio Susitarimo priedai gali būti keičiami tiesioginiu Susitariančiųjų Šalių aviacijos vadovybių susitarimu. Šie pakeitimai įsigalioja nuo sutartos dienos.

3. Atsižvelgiant į pakeitimų būtinybę, šis Susitarimas laikomas iš dalies pakeistu tarptautinės konvencijos ar daugiašalio susitarimo nuostatomis, kurios tampa privalomos abiem Susitariančiosioms Šalims.

21 straipsnis

Registravimas

Šį Susitarimą ir kiekvieną jo pakeitimą, išskyrus priedų pakeitimus, Susitariančiosios Šalys įregistruoja Tarptautinėje civilinės aviacijos organizacijoje.

22 straipsnis

Nutraukimas

1. Susitariančioji Šalis gali bet kuriuo metu diplomatiniais kanalais raštu pranešti kitai Susitariančiajai Šaliai apie savo sprendimą nutraukti šį Susitarimą. Toks pranešimas tuo pačiu metu perduodamas ir Tarptautinei civilinės aviacijos organizacijai. Šis Susitarimas netenka galios praėjus dvylikai (12) mėnesių nuo tos dienos, kai kita Susitariančioji Šalis gauna pranešimą, išskyrus atvejus, kai pranešimas apie Susitarimo nutraukimą abipusiu susitarimu atšaukiamas šiam terminui nepasibaigus.

2. Jeigu nėra kitos Susitariančiosios Šalies patvirtinimo, kad ji gavo pranešimą dėl Susitarimo nutraukimo, laikoma, kad ši Šalis gavo pranešimą po keturiolikos (14) dienų nuo tos dienos, kai jį gavo Tarptautinė civilinės aviacijos organizacija.

23 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis Susitarimas pradamas įgyvendinti nuo jo pasirašymo dienos ir įsigalioja tą dieną, kurią diplomatine nota gaunamas paskutinis rašytinis pranešimas apie tai, kad Susitariančiosios Šalys atliko visas atitinkamas šiam Susitarimui įsigaliojti reikalingas vidaus procedūras.

TAI PATVIRTINDAMI, toliau nurodyti tinkamai savo vyriausybių įgalioti asmenys

dviem egzemplioriais pasirašė šį Susitarimą lietuvių, arabų ir anglų kalbomis; visi tekstai yra autentiški. Kiekviena Susitariančioji Šalis šiam Susitarimui įgyvendinti pasilieka po vieną originalą kiekviena kalba. Kilus nesutarimų dėl šio Susitarimo aiškinimo, vadovaujamosi tekstu anglų kalba.

Sudaryta 2012 m. gegužės 8 d. Abu Dabyje.

**Lietuvos Respublikos
Vyriausybės vardu**

**Jungtinių Arabų Emyratų
Vyriausybės vardu**

1 PRIEDAS MARŠRUTO TVARKARAŠTIS

1 skirsnis

Jungtinių Arabų Emyratų paskirtosios oro linijų bendrovės ar bendrovių maršrutai:

Iš	Tarpiniai punktai	Į	Punktai už ribų
Bet kurie punktai Jungtiniuose Arabų Emyratuose	Bet kurie punktai	Bet kurie punktai Lietuvoje	Bet kurie punktai

2 skirsnis

Lietuvos paskirtosios oro linijų bendrovės arba bendrovių maršrutai:

Iš	Tarpiniai punktai	Į	Punktai už ribų
Bet kurie punktai Lietuvoje	Bet kurie punktai	Bet kurie punktai Jungtiniuose Arabų Emyratuose	Bet kurie punktai

Sutartojo susisieki mo vykdymas

1. Susitariančiųjų Šalių paskirtoji oro linijų bendrovė ar bendrovės gali visų skrydžių ar kai kurių skrydžių metu savo nuožiūra vykdyti susisiekimą kuria nors viena arba abiem kryptimis, teikti paslaugas maršrutų tarpiniuose punktuose ir už ribų esančiuose punktuose bet kokia seka ir bet kokiomis kombinacijomis, gali praleisti kai kuriuos arba visus tarpinius punktus ar punktus už ribų, savo paslaugas baigti kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje ir (arba) bet kuriame už tos teritorijos esančiame punkte, teikti paslaugas kiekvienos Susitariančiosios Šalies teritorijoje esančiuose punktuose savo nuožiūra į maršrutą jungiant punktus šioje teritorijoje, bet kurio jų naudojamo orlaivio vežamus keleivius, bagažą ar krovinius perduoti bet kuriam kitam orlaiviui bet kuriame maršruto punkte ar punktuose, vienam skrydžiui naudoti skirtingus reiso numerius ir naudoti nuosavus ar išsinuomotus orlaivius.

2. Susitariančiųjų Šalių paskirtoji oro linijų bendrovė ar bendrovės, teikdamos bet kokios rūšies paslaugas (keleivių ir (arba) krovinių vežimas), turi teisę be jokių apribojimų naudotis penktąja skrydžių laisvės teise vykstant į (iš) bet kurį tarpinį ar už ribų esantį punktą ar punktus.

2 PRIEDAS
ŠIO SUSITARIMO 3 IR 4 STRAIPSNIUOSE NURODYTŲ KITŲ VALSTYBIŲ
SĄRAŠAS

- a) Islandijos Respublika (remiantis Europos ekonominės erdvės susitarimu);
 - b) Lichtenšteino Kunigaikštystė (remiantis Europos ekonominės erdvės susitarimu);
 - c) Norvegijos Karalystė (remiantis Europos ekonominės erdvės susitarimu);
 - d) Šveicarijos Konfederacija (remiantis Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimu dėl oro susisiekimo).
-